

Tad nepameskite savo pasitikėjimo, už kurį skirtas didelis atlygis! /Heb 10,35/

2012 m. gegužė-birželis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 5-6 (119-120)
Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X

Apie Šventą Dvasią

Generalinio superintendente
kun. Tomo Šerno Sekminių pamokslas

Evangelijoje (Mt 12,31-32) yra kalbama, kad jei piktžodžiauji prieš Dievą Tėvą ar Sūnų, tai bus atleista, bet jei piktžodžiauji prieš Šventąją Dvasią, atleista nebus nei esamame nei būsimame gyvenime.

Ar taip išskirtas Trejybės asmuo netampa vos ne svarbiausiuoju?

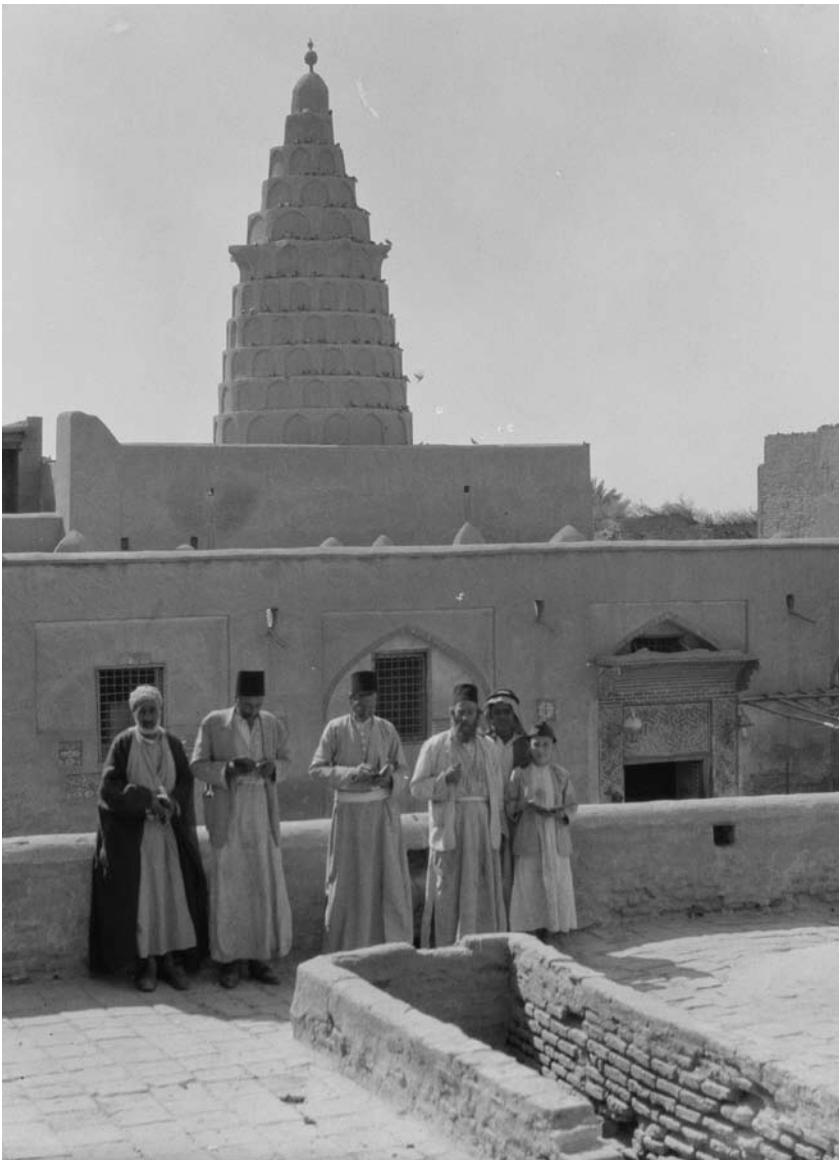
„Sakau jums: kiekviena nuodėmė ir piktžodžiavimas bus žmėnėms atleisti, bet piktžodžiavimas Dvasiai nebus jiems atleistas. Jei

kas tartų žodį prieš Žmogaus Sūnų, tam bus atleista, o kas kalbėtų prieš Šventąją Dvasią, tam nebus atleista nei šiame, nei būsimajame amžiuje“.

Kodėl Jėzus taip rūščiai pabrėžė Šventos Dvasios reikšmę? Kokiame kontekste buvo sakomi šie žodžiai? Juk buvo labai iškilmingas Dievo garbinimas Jeruzalės šventykloje, Izraelio žmonės žinojo Dievo įsakymus, uoliai ir pavydžiai laikėsi šabo įstatų, pav., priekaištavo Jėzui dėl išgydymų per šabą. Ko gi trūko išrinktajai tautai prieš lemtingus įvykius, kurie pakeitė pasaulio veidą? Istoriniai tyrinėjimai nepadės to suvokti. Nesuprasime Jėzaus amžininkų tikėjimo situacijos, jeigu neatkreipsime dėmesio į to tikėjimo pamatus – gyvąjį Dievo Žodį. Tereikia atsiversti Bibliją.

Jau Senojo Testamento pranašai ragino tautą įsiklausyti į Dievo valią ir visa širdimi jai paklusti. Pranašai su liūdesiu „diagnozavo“ tautos negebėjimą gyventi pagal Dievo nurodymus. Jie, Dievo vedini, numatė, jog laikui atėjus bus Nauja Sandora, kai Dievo įsakymai taps ir tautos troškimais, nes jie bus įrašyti ne akmenyje, bet žmonių širdyse bei mintyse. Jeremijo 31,31-34: „... sudarysiu naują sandorą... įdiegsiu jiems savo įstatymą, jį įrašysiu jiems į širdį“.

Šią pranašystę pabrėžė pranašas Ezechielis, kuris ją susiejo su Dvasia, kurią Dievas ruošiasi atsiųsti (Ezechielio 36,26-27 ir 37,11-14). „Aš duosiu jums naują širdį ir įdėsiu jums naują dvasią. Aš išimsiu akmeninę širdį iš jūsų kūno ir duosiu kūno širdį. Aš įdėsiu į jus savo dvasią ir padarysiu, kad vaikščiotumėte pagal mano nuostatus ir vykdytumėte mano sprendimus“.

Žydai prie pranašo Ezechielio kapo Al Kifl'e, Irake, 1932 m.

Be to, Dvasia ženklina Dievo buvimo sugražinimą žmonėms (Ez 37, 1-5, 11-14)

„Viešpaties ranka palietė mane ir Viešpats nuvedė mane dvasioje į lauką, pilną kaulų.

Jis vedžiojo mane tarp jų. Sausų kaulų tame lauke buvo labai daug. Tada Jis paklausė manęs: „Žmogaus sūnau, ar gali šitie kaulai atgyti?“. Aš atsakiau: „Viešpatie Dieve, Tu tai žinai“.

Jis sakė man: „Pranašauk šitiems kaulams ir sakyk: ‘Sudžiūvę kaulai, išgirskite Viešpaties žodį’. Viešpats Dievas taip sako šitiems kaulams: ‘Aš įkvėpsiu į jus dvasią, ir jūs atgysite!’“.

Pranašas atpasakoja dramatiškus vaizdinius, kuriuos regėjo, kai jį „palietė Viešpaties ranka“. Šie mirties, kaulų vaizdiniai labai gerai išreiškia tai, ką Dievas sako žmogui ir pašauktajai tautai.

„Tada Viešpats sakė man: „Žmogaus sūnau, šitie kaulai yra Izraelis. Jis sako: ‘Mūsų kaulai išdžiūvo, nebetekome vilties ir esame užmiršti’“.

Pranašauk ir sakyk jiems: „Taip sako Viešpats Dievas: ‘Aš atversiu jūsų kapus ir jus, mano tautą, išvesiu iš jų ir parvesiu į Izraelio kraštą. Ir jūs žinosite, kad Aš esu Viešpats, mano tauta, kai atversiu jūsų kapus ir išvesiu jus iš jų. Aš įdėsiu į jus savo dvasią, ir jūs būsite gyvi. Aš parvesiu jus į jūsų kraštą. Tada jūs žinosite, kad Aš, Viešpats, tai kalbėjau ir įvykdžiau, – sako Viešpats“.

Tie kaulai reiškia mirtį, vietą, kurioje nėra gyvybės. Tai gali būti jau numirę žmonės, bet ir tie gyvieji, kurie sako, kad neturi vilties ir yra užmiršti! Dievo akyse jie yra tarsi mirę, „išdžiūvę“, t.y. negyvybingi „kaulai“, nors formaliai jie dar gyvi ir gal net vadovauja tautai ir religijai!

Dievas kalba apie savo Dvasią, kuri atgaivina net sausus kaulus, atgimdo žmogų ir bendruomenę. Tai ir yra pranašų lauktos Naujosios Sandoros ženklas ir jos įvykdymo būdas – Dievo Dvasia atgaivina „kaulus“ ir įrašo savo Įstatymą „į širdį“. Todėl Jėzus taip pabrėžė Dievo Dvasios svarbą. Ir ne veltui Jėzus panaudojo „kaulų“ įvaizdį kai

fariziejus vadino „balintais antkapiais“! Žmonės, kurie tik formaliai laikosi Dievo Įstatymo ir simuliuoja jo vykdymą, bet jų širdyje jis neįrašytas, yra negyvybingi kaip kaulai. Tai savimi patenkinti žmonės be Dievo Dvasios. Balinti antkapiai iš išorės gražūs, bet viduje – pilni sudžiūvusių kaulų (Mato 23, 27).

„Vargas jums, veidmainiai Rašto žinovai ir fariziejai! Nes jūs panašūs į pabaltintus kapus, kurie iš paviršiaus atrodo gražiai, o viduje pilni numirėlių kaulų ir visokių nešvarumų“.

Jėzui Dievo Dvasia nėra tiesiog jėga, įtaka ar galia. Dvasia yra ne kas kitas, kaip per pranašus duoto pažado išpildymas, kad pats Dievas vėl grįš būti su savo tauta. Dievas gali savo Dvasia atgaivinti ir atgimdyti. Jėzus norėjo, kad jo amžininkai izraelitai tai suprastų. Jis nori jog ir mes suprastume ir asmeniškai išgyventume Dvasią kaip susitikimą, kaip amžinojo Dievo buvimą.

Šis Jėzaus tvirtinimas atpasakojamas ir Evangelijoje pagal Morkų 3, 28-30:

„Iš tiesų sakau jums: bus atleistos žmonių vaikams visos nuodėmės ir piktžodžiovimai, kaip jie bepiktžodžiautų; bet jei kas piktžodžiautų Šventajai Dvasiai, tam niekada nebus atleista, ir jis amžiams bus pasmerktas“. Mat jie sakė: „Jis turi netyrąją dvasią“.

Diskusijoje su fariziejais, kuomet Jėzus buvo apkaltintas esantis šėtono bendrininku, jis kalba tai, kad kiekvienas žmogus už savo pasakytus žodžius turi savo atsakomybę. Šiais laikais žmonės dažnai yra praradę suvokimą apie pasakymo žodžio svarbą. Tačiau labiau galvoja apie tai, ką raštu pasirašo. Senovės žmonės žodžio svarbą suprato kitaip. Juk žmogus sako tai, ko pertekusi jo širdis.

Todėl Jėzus pyko ir labai pergyveno, kad fariziejai, nors ir žinodami Raštus, visai nelaukė Dievo Dvasios, kuri atgaivintų tautą. Matydami nepaprastus išgydymus bei girdėdami Jėzaus mokymą, jie elgėsi ir šnekėjo kaip neatsakingi, pavydūs liežuvautojai. Dievo Dvasią, kuri su Jėzumi nuostabiai veikė ir gydė, jie

pavadino: „Demonų kunigaikščio galia“. Tai jie darė iš puikybės. Pyktis ir pavydas apakino tiek, kad Raštų ir Įstatymų žinovai nenorėjo matyti to, kaip Jėzus veikia, išpildydamas Įstatymą ir kaip išsipildo Raštų pranašystės. Nors pyktis ir apakino, tačiau jie veikė ne afekto būsenoje, bet visiškai sąmoningai.

Piktžodžiauti Šventajai Dvasiai reiškia atmesti Dievo troškimą ir galią mus išgelbėti. Tai atviras Dievo pagalbos, Jo vedimo atmetimas, atsisakymas priimti išganymą. Tai reiškia atsisakymą atsigręžti į Dievą. Taigi ši nuodėmė yra neatleistina ne dėl jos didumo, nes Dievas atleidžia kiekvienam nuoširdžiai atgailaujančiam nusidėjėliui, bet dėl nusidėjėlio puikybės pagimdytos nuostatos atmesti Dvasios malonę. Tai yra – sąmoningai užtrenkti duris, vedančias į atgailą. Štai kodėl „tam nebus atleista nei šiame, nei būsimajame amžiuje“.

Todėl per Sekmines, Dvasiai atėjus, Jėzaus mokiniai staiga širdimi ir protu suvokė, kad su Jėzumi atėjo kiti laikai:

- Dievo pažadas išsipildė;
- Dievas siuntė savo Dvasią;
- Dvasia gydo ir prikelia mirusius;
- Dvasia įrašo į širdis Dievo Įsakymą;
- Dvasia liudija Dievo Žodį ir skelbia Naująją Sandorą.

Todėl mes, švęsdami Sekmines ar gyvendami kasdienos gyvenimą, nuolatos prisiminkime Dievo malonę ir saugokimės, kad iš savo puikybės neatmestume Šventosios Dvasios. Bet širdimi klausytumės Dvasios, kuri atgaivina net „išdžiūvusius kaulus“, nes tai mūsų paveldas. Kaip skelbia Dievo Žodis iš Laiško efeziečiams 1,13-14:

„Jame ir jūs, išgirdę tiesos žodį – jūsų išgelbėjimo Evangeliją – ir įtikėję Juo, esate užantspauduoti pažadėtąja Šventąja Dvasia, kuri yra mūsų paveldėjimo užstatas iki nuosavybės atpirkimo Jo šlovės gyriui“.

Nepraraskime savo paveldo – už jį brangiai sumokėta.

Amen.

Sekminių ir Šventosios Trejybės šventės

Krikščionybėje Sekminės – tai Šventosios Dvasios nužengimo į žemę sekimą (septintą) savaitę po Velykų šventę. Šis įvykis yra aprašytas Biblijoje, Apaštaloj darbų knygos 2 skyriuje. Yra laikoma, jog iki tol Šventoji Dvasia buvo tik ant atskirų Dievo pateptųjų žmonių, pvz., pranašų, karalių. Nuo Sekminių dienos Šventoji Dvasia apsigyvena kiekviename tikinčiajame.

Sekminės dažniausiai simbolizuoja Šventa Trejybė. Vakaruose Šv. Trejybės šventė įvesta XIV a., o Rytų Bažnyčioje (stačiatikių, sentikių ir kt.) tokios šventės iš viso nėra. Jie Trejybės šventę mini per Sekmines, nes Sekminės ir Šv. Trejybė labai tampriai susietos. Trejybės šventė yra gilesnis Sekminių išmąstymas. Sekminių šventę

apibūdina trys temos:

1. Tai yra pilnutinis Triasmenio Dievo apsidėšėjimas;
2. Tikintiesiems suteikta dovanų pilnatvė;
3. Atstatytas ryšys tarp Dievo

ir žmonių (kad visi būtų viena). Visa tai – Šventosios Dvasios dėka, o šios vienybės pavyzdys yra Trejybė.

Rusijos liturgijoje Sekminių spalva yra žalia. Dėl to Rusijoje Sekminėms viskas yra puošiama žaliois šakelėmis. Žalia spalva – tai naujas gyvenimas, kurį viską atnaujindama atneša Šventoji Dvasia. Gal dėl to ir Lietuvoje išlikęs paprotys puošti namus, bažnyčias žalumynais, vos išsprogusių berželių šakelėmis.

Sekminės – tai krikščionių Bažnyčios gimimo diena, krikščionybės pradžia. Atgimstame iš Šventosios Dvasios, kad garbintume Tėvą Dvasia ir Tiesa.

“V.r.ž.” inf. pagal straipsnius žiniasklaidoje

Konfirmacijos šventė Vilniuje

Aš esu vynuodis, o jūs šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas duoda daug vaisių. (Jn 15,5)

Gegužės 27 d. Vilniaus reformatams išaušo džiugi diena. Viešai tikėjimą patvirtino ir šios parapijos tikinčiųjų gretas papildė septyni žmonės. Šventinėse Sekminių ir Konfirmacijos pamaldose į pilnateisių reformatų Bažnyčios narių gretas žengė Rasa Šernienė, Vaidotas Ickys, Mantas ir Ignas Ruplėnai bei Klimaševskiai šeima – Lina, Zigmas ir Tadas.

Pamaldoms vadovavo generolinis superintendantas ir parapijos klebonas kun. Tomas Šernas bei kun. Raimondas Stankevičius. Šioje visiems reformatams, ir ne tik jiems, išimintoje šventėje dalyvavo Lietuvos evangelikų reformatų Konsistorijos prezidentas, kuratorius dr. Mykolas Mikalajūnas, gausus Vilniaus ev. reformatų parapijos ir svečių būrys. Susirinkusiųjų ausis bei sielas savo atliekamomis giesmėmis džiugino Vilniaus ev. reformatų choras „Giesmė“, vadovaujamas Janinos Pamarnackienės.

Po Konfirmacijos Zigmas ir Tadas Klimaševskiai dar paliudijo savo tikėjimą ir pakvietė visus susimąstyti bei nustebino atlikdami savos kūrybos repo stiliaus krikščionišką kūrinių Dievo garbei.

Pamaldoms pasibaigus sveikinimai ir palinkėjimai konfirmantams persikėlė į Vilniaus parapijos namus.

Viktorija Liauškaitė

Iš kairės stovi: Ignas ir Mantas Ruplėnai, Rasa Šernienė, Tadas, Zigmas ir Lina Klimaševskiai, Vaidotas Ickys, kun. Raimondas Stankevičius, sėdi gen. superint. kun. Tomas Šernas

2022 metai paskelbti KUNIGAİKŠČIŲ RADVILŲ minėjimo metais

Radvilų metų renginyje Vilniuje – apie Radvilų tikėjimą ir Reformatų šimtmečių knygą

Vilniuje gegužės 9 d. istorinėje vietoje – Radvilų rūmuose – vyko Radvilų metų renginys: knygos *Lietuvos reformatų tikėjimo pagrindai – Heinricho Bullingerio „Antrasis šveicariškasis išpažinimas“* sutiktuvės. Renginyje dalyvavo Lietuvos evangelikų reformatų gen. superint. kun.Tomas Šernas, kun.Raimondas Stankevičius, Konsistorijos prezidentas kurt. dr.Mykolas Mikalajūnas, istorikas dr.Deimantas Karvelis, teologas Holger Lahayne, Krikščionių bendrijos „Tikėjimo žodis“ vyresnysis pastorius dr.Giedrius Saulytis, choras „Giesmė“, vad.Janinos Pamarnackienės ir gausus reformatų

bei vilniečių būrys.

Vakaras prasidėjo reformatų choro „Giesmė“ atliekamos VI. Jakubėno giesmės „Tyloj Tu, švenčiamasis“ akordais. Vakara vedęs kurt. dr. Mykolas Mikalajūnas susirinkusiems priminė, jog šie metai yra skirti minėti evangeliško tikėjimo globėjus kunigaikščius Radvilas – Mikalojų V Rudajį ir Jonušą XI ir apgailestavo, kad Lietuva išsuko iš jų nubrėžto valstybės gerovės kelio. Kai kas to nenori pripažinti ir prisiminti, bet mes esame reformatai ir mums tai labai svarbu. *Lietuvos reformatų tikėjimo pagrindai – Heinricho Bullingerio „Antrasis šveicariškasis išpažini-*

mas“ senovinis, bet iki šiol aktualus, nepasenęs reformatų tikėjimo pagrindas. Dr. M.Mikalajūnas pabrėžė, kad renginys bus tikėjimo ir istorijos visuotinė pamoka, nes kalbės dr.D.Karvelis, gen.superint. T.Šernas, Evangelinio Biblijos instituto dėstytojas H.Lohayne.

Pirmas kalbėjęs gen. superint. kun.Tomas Šernas padėkojo visiems, gausiai susirinkusiems į ilgai laukto leidinio sutiktuves, ir tarė sveikinimo žodį. „Ilgai laukėme Antrojo šveicariškojo išpažinimo lietuvių kalba, nes Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčia buvo, yra ir bus svarbus šis tikėjimo išpažinimo dokumentas. H. Bullingerio Antrasis šveicariškasis išpažinimas, parašytas 1565 metais, o jau 1570 metais LDK ir Lenkijos karalystės reformatų išsiverstas į lenkų kalbą ir priimtas Sandomiro Sinode, aktualus ir šiandieną, nes jaučiame nerimą dėl plintančio pasaulinio reiškinių – savavališko laisvamaniškų ir laisvatikiškų Šventojo Rašto „šiuolaikinių“ aiškinimų. Jais sekdami krikščionys ar net ištisos Bažnyčios praranda savo tikėjimo „sūrumą“ (Mk 9,50) ir tampa it pasaulietinių madų vėjo blaškomi pelai (Ps 1,4). Laiko išbandymai įrodė, jog Antrasis šveicariškasis išpažinimas gerai atliko ir toliau vykdo Šventojo Rašto pagrindų išdėstymo bei tikėjimo vienybės apsaugos funkcijas krikščioniškam Dievo Žodžio Surinkimui. Gerą tikėjimo kovą kovojančiai Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčia nuolat verta pažvelgti į savo raidą pagal šio dokumento doktrinų nuostatas, nes Antrasis

šveicariškasis išpažinimas yra ne vien garbus istoriškas konfesinio išpažinimo dokumentas, bet ir Dievo Žodžio šviesos indas, nušviečiantis taką konkrečioms sprendimams bei darbams Bažnyčioje ir pasaulyje“, – teigė kun. T. Šernas.

RADVILOS – UOLŪS, NUOŠIRDŽIAI TIKINTYS REFORMATAI

Renginį tęsė istorikas dr. Deimantas Karvelis pranešimu apie itin garbingą ir iškilų Lietuvos didikų – kunigaikščių Radvilų giminę – Reformacijos pradininkus Lietuvoje. Prelegentas pabrėžė, jog Radviloms labai svarbus buvo tikėjimas. Ne formalus – tik „dėl akių“, o nuoširdus, tikras. Tai, pasak istoriko, išleidusio jau ne vieną knygą apie iškiluosius Lietuvos kunigaikščius, įrodo ne tik jų darbai: didžiulių lėšų skyrimas protestantų Bažnyčių plėtrai, ypatingas noras Vilniuje atidaryti protestantišką universitetą, kuris būtų pirmoji Lietuvoje aukštoji mokykla (beveik viskas buvo paruošta: surinktas dėstytojų kolektyvas, rastos patalpos, tačiau kelią triskart užkirto prokatalikiški politikai ir veikėjai), bet ir tarpusavio giminės susirašinėjimas. Radvilos kone visada laiškuose savo mintis pabrėždavo Biblijos citatomis.

Visi resursai, visas gyvenimas pašvestas tikėjimui. Kunigaikštis Kristupas Radvila II savo sūnui Jonušui Radvilai Testamente rašė, kad svarbiausia yra Dievo garbė, Tėvynės garbė, giminės garbė. Tokia tvarka – pirma Dievo garbė.

IŠPAŽINIMŲ ERA – IŠAIŠKINTI IŠ NAUJO ATRASTAS SENĄSIAS TIESAS

Po susirinkusių sužavėjusios dr. Deimanto Karvelio kalbos, pristatyti knygą buvo pakviestas teologas Holger Lahayne.

Foto:ispazinimas

Ev.reformatų Bažnyčios Šiaulių parapijos narys, Lietuvos krikščionių studentų draugijos vienas iš vedlių, Evangelinio Biblijos instituto lektorius H.Lahayne, pa-

rašęs knygai šiuolaikinį komentarą, susirinkusiems ne tik rodė skaidres ir glaustai apžvelgė tai, kas rašoma knygoje *H.Bullingerio „Antrasis šveicariškasis išpažinimas – reformatų tikėjimo pagrindai“*, bet taip pat trumpai nušvietė Reformacijos laikotarpį ir jo lyderių mintis bei išpažinimų aktualumą reformatų tikėjime.

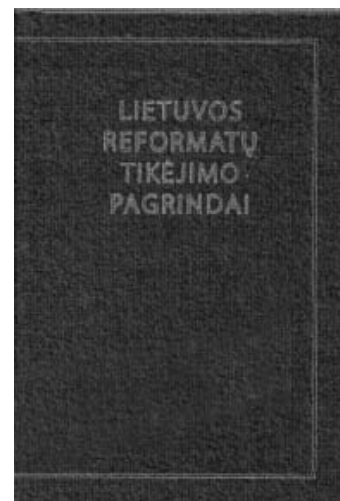
„Jau II a. po Kristaus tikintieji pradėjo formuluoti trumpus tikėjimo išpažinimus. Tikslai buvo įvairūs: mokymui (katechezė), priėmimui į Bažnyčią (krikšto išpažinimas), klaidingo mokymo atmetimas. Bet per XVI-XVII a. evangelikai prirašė tiek katekizmų ir tikėjimo išpažinimų, kiek nebuvo iki tol ir nėra iki dabar parašyta. „Reformacijos laikotarpį galima vadinti tikėjimo išpažinimų era“, – rašo D. Pociūtė knygoje „Maištininkų katedros“. Jiems buvo gyvybiškai svarbu savo atnaujintą tikėjimą išdėstyti visiems suprantama kalba.

Pirmiausia – vardan tapatybės: evangelikai nėra sektos ir neskleidžia erezijų. Evangelikai tik iš naujo atrado senąsias tiesas ir sugrįžo prie Visuotinės (katalikiškos) apaštalų Bažnyčios tradicijos. Reformacijos bažnyčios yra išpažinimų Bažnyčios. Augsburgio tikėjimo išpažinime, Martyno Liuterio katekizmuose, Heidelbergo katekizme ir Westminsterio tikėjimo išpažinime evangelikai įrašė: tai yra tiesos, kuriomis mes, krikščionys evangelikai, tikime; jos teisingai atspindi ir perteikia Biblijos turinį; jos atspindi Dievo tiesą taip, kaip mes ją suprantame.

REFORMATŲ ŠIMTMEČIŲ KNYGA

Prie svarbiausių Reformacijos laikotarpio tikėjimo išpažinimų priklauso ir Antrasis šveicariškasis išpažinimas, parašytas vieno Reformacijos lyderių, šveicaro Heinricho Bullingerio ir 1566 priimtas Šveicarijos reformatų bažnyčių.

Pasak H.Lahayne, knyga jį žavi tuo, jog trumpai, bet aiškiai apžvelgia daugelį dalykų. „Išpažinimo pratarmėje rašoma, kad dokumento trisdešimties skyrių tikslas yra „visiems Kristaus tikintiesiems

Antrasis šveicariškasis išpažinimas su šiuolaikiniu komentaru

atskleisti mūsų Bažnyčių mokymą bei jų sutvarkymą, tai, ko jos visiškai vieningai mokė nuo pat Reformacijos pradžios...“. Po keturių metų nuo pasirodymo, 1570-aisiais tapo oficialiu mokymo pagrindu ir Lenkijos-Lietuvos reformatams: buvo išversta į lenkų kalbą ir gavo Sandomiro konfesijos pavadinimą bei šimtmečius tarnavo abiejų kraštų reformatams jų tikėjimo pagrindu. O štai dabar, pirmą kartą ilgoje Lietuvos reformatų istorijoje, turime pagaliau išpažinimo vertimą iš lotynų kalbos į lietuvių“, – pasakojo H.Lahayne ir pajuokavo:

– Teisingumo ministras R.Šimašius Romos katalikų Kanonų teisės kodekso leidimą lietuvių kalba (šių metų sausio mėn.) pavadino „šimtmečio įvykiu“. Tuo tarpu Antrojo šveicariškojo išpažinimo leidimą (su antrašte *Lietuvos reformatų tikėjimo pagrindai*) iš istorinės perspektyvos žiūrint galėtume pavadinti ne šimtmečio, o „šimtmečių įvykiu“.

Prelegentai linkėjo, jog knyga padėtų atrasti, „kas aš esu“, geriau ir teisingiau suprasti savo tikėjimą bei nešti evangelijos šviesą.

Choras „Giesmė“ ne kartą džiugino vakaro svečius savo atliekamomis giesmėmis. Po pranešimų buvo atsakyta į susirinkusiųjų klausimus, taip pat suteikta galimybė įsigyti ilgai lauktą leidinį.

Viktorija Liauškaitė,
Merūnas Jukonis

Post Scriptum

Pasidžiaugus, kad pagaliau Heinricho Bullingerio 1565 metais mirties patale parašytą Tikėjimo išpažinimą galime skaityti lietuviškai, norėčiau priminti, kad bandymų *H. Bullingerio „Antrąjį šveicariškąjį išpažinimą“* versti ir platinti mūsų Lietuvos reformatų Bažnyčioje buvo ir anksčiau.

Confesio Helvetica Posterior buvo parašytas lotyniškai, bet iš karto išverstas į vokiečių kalbą ir 1566 metų kovo 12 d. pripažintas visuotinai naudotinu Tikėjimo išpažinimu Šveicarijos bažnyčių. Nuo XVI amžiaus lygiagrečiai egzistuoja lotyniškas ir vokiškas variantai. Knyga *Lietuvos reformatų tikėjimo pagrindai – Heinricho Bullingerio „Antrasis šveicariškasis išpažinimas“* išversta iš lotynų kalbos.

Kauno parapijos narys Arūnas Girlevičius (Girlius), suprassdamas šio dokumento svarbą ir vertę, iškart po Lietuvos reformatų parapijų atsikūrimo mąstė apie lietuvišką vertimą. Gavęs 1967 m. Ciuriche Cvinglio leidyklos išleistą ketvirtąjį vokišką pataisytą leidimą „Das Zweite Helvetische Bekenntnis“, ėmėsi darbo ir 1998 metų kovo mėn. iš savo vertimo konspektų tuometinei reformatų bendruomenei išdalino sutrumpinto minėto leidinio „Antrasis Helvetiškas išpažinimas“ 120 egzempliorių.

„Vilniaus reformatų žinios“ keliuose numeriuose spausdino atskirus skyrius: IV. Dievo, Kristaus ir šventųjų paveikslai, XVII. Visuotinė (katalikinė) ir šventoji Dievo Bažnyčia ir vienintelė Bažnyčios galva, XIX. Kristaus Bažnyčios sakramentai, XXVI. Tikinčiųjų laidojimas, rūpinimasis mirusiais, skaistykla ir dvasių vaidenimasis ir kt.

A. Girlevičius buvo parengęs ir antrąjį sąsiuvinį iš „Antrasis Helvetiškas išpažinimas“ BAŽNYČIOS TARNAI, bet, deja, tuometinės reformatų Bažnyčios vadovybės nebuvo suprastas ir darbo nebaigė.

D. Gudliauskienė

Radvilų minėjimas Jašiūnuose

2012-ieji – Evangelinio tikėjimo globėjų kunigaikščių Radvilų metai – šiemet sukanka Mikalojaus Radvilos Rudojo 500-ųjų ir Jonušo Radvilos 400-ųjų gimimo metinių jubiliejai.

Šios iškilios datos gegužės 19 d. paminėtos Mykolo Balinsko vidurinėje mokykloje, Jašiūnuose (Šalčininkų raj.), mokyklos direktoriaus Kazimiero Karpičiaus iniciatyva.

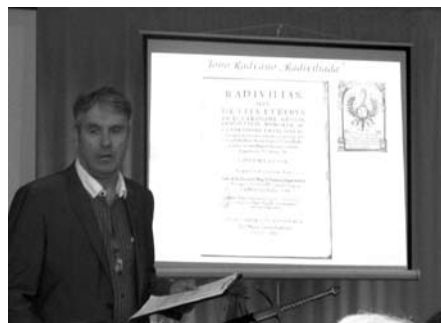
Renginyje dalyvavo Lietuvos evangelikų reformatų Konsistorijos prezidentas, kuratorius dr. Mykolas Mikalajūnas, viceprezidentas kun. Raimondas Stankevičius, Šalčininkų savivaldybės administracijos direktoriaus pav. Josif Rybak, Švietimo ir sporto skyriaus vyr. specialistas Henrik Danulevič, Jašiūnų seniūnė Zofija Griaznova bei Jašiūnų gyventojai, Vilniaus reformatų parapijos atstovai. Giedojo Vilniaus reformatų choras „Giesmė“, vadovaujamas Janinos Pamarnackienės. Renginį vedė Vilniaus ev. reformatų parapijos narys Danas Arlauskas.

Jono Radvano „Radviliados“ ištraukas skaitė M. Balinsko vidurinės mokyklos 8 klasės mokiniai: Justina Boguš, Justina Drozd, Donata Filipovič, Inesa Petrašun, Gerard Šostak, Katažyna Tomaševič, Daniela Voicinovič, Edgar Volkovski. Juos parengė lietuvių

kalbos mokytoja, klasės auklėtoja Liucija Mickevič-Ozarovska.

Po puikiai perskaitytų „Radviliados“ ištraukų renginio svečiai žiūrėjo režisieriaus Ježi Hofmano filmą Henriko Senkevičiaus „Tvano“ ekranizaciją, kuri 1974 m. nominuota „Oskarui“. Jonušą Radvilą vaidino Vladislav Hancza. Tos pačios mokyklos dešimtokas Darjuš Palevič gražiai lietuviškai perskaitė referatą apie Jonušą Radvilą (pagal Henriko Senkevičiaus „Trilogiją“). „Yra begalės kritikų balsų, pati Senkevičiaus „Trilogijos“ sąvoka dažnai naudojama kaip melagingo, iškreipto vaizdo sinonimas. Bet... lietuviško vertimo nėra, lenkų kalbos mokėjimo arealas Lietuvoje mažėja ir vis dažniau toji kritika tampa lyg sovietmečio štampos: „Neskaičiau, bet smerkiu“. Istorinių romanų negalima skaityti kaip istorijos profesorių raštų. Juolab keistai atrodo meno kūrinio politinė kritika“, – kalbėjo moksleivis.

Renginio metu vyko diskusijos. Susirinkusius ypač domino Jašiūnų dvaro likimas. Mat Mikalojus Radvila Rudasis (1512–1584) 1561

metais nupirko dalį Merkinės-Jašiūnų iš Bartoševičiaus, o netrukus ir iš Kločkos. XVI amžiaus pabaigoje Šemetų, Jurašų, Danieliaus Kušlio ir Vaclavo Agripas Jašiūnai tapo Kristupo Radvilos Perkūno (1547–1603) nuosavybe. Susiformavo didelis Jašiūnų dvaras (apie 100 valakų), priklausęs Radviloms iki 1811 metų. Pernai, žurnalistės Aurelijos Arlauskienės iniciatyva, peticiją „Dėl Jašiūnų dvaro išsaugojimo“ pasirašė keli šimtai šiam dvarui neabejingų žmonių. Ji buvo įteikta ūkio ministrui Rimantui Žyliui.

Šalčininkų administracijos atstovas J. Rybak, pasidžiaugė renginiu, pabrėžęs jo išskirtinumą ir didelę vertę. „Jis sujungė mus visus nepaisant mūsų tautybės, kalbos bei tikėjimo skirtumų. Radvilos – mūsų bendros istorijos ištakos, – sakė J. Rybak. – Neseniai ūkio ministras Rimantas Žylius pasirašė įsakymą skirti Jašiūnų dvarui tris milijonus litų. Iki birželio 1 dienos pateiksime dar vieną paraišką Ūkio ministerijai dėl 10 milijonų litų Jašiūnų dvaro renovacijai. Tikimės, jog kitas Radvilų jubiliejus bus minimas Jašiūnų dvare“.

Po renginio visi gausiai rinkosi į šalia Jašiūnų esančius parapijiečių Dano ir Aurelijos namus, kur kirtito šeimininko keptą kiaušiniinę, mėgavosi Merkio vėsa, išvermė bandė pirtyje. Ilgai netilo giesmės ir kalbos, Damiano gitaros ir Aukšės violončelės garsai.

Viktorija Liauškaitė

Istorinis kunigaikštis Jonušas Radvila

Ištraukos iš Jašiūnų M. Balinskio vidurinės mokyklos dešimtoko Darjuš Palevič gražia lietuvių kalba perskaityto referato apie Jonušą XI Radvilą: „Istorinis kunigaikštis Jonušas Radvila ir Henriko Senkevičiaus Jonušas Radvila“

Jonušas Radvila – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kunigaikštis ir Abiejų Tautų Respublikos politinis bei karinis veikėjas.

Norėčiau išskirti kelis istorinio Jonušo Radvilos portreto punktus:

Pirmas – pasididžiavimas savo gimine ir išdidumas;

Jo protėviai turėjo garbingiausius LDK titulus ir pareigas – vaivados, kaštelionai, seniūnai. Jurgio Heraklio, Mikalojaus Rudojo, Kristupo Perkūno ar Kristupo Jaunojo karo žygiai yra karžygstės legenda iki šiol. Manau jau šių faktų pakanka išdidumui ir pasididžiavimui pagrįsti.

Antras – karo talentai:

Pirma kartą Jonušas dalyvavo kare turėdamas 19 metų - Henriko Oraniečio kare su Ispanija dėl Olandijos nepriklausomybės. Dukart kariavo su maskviškiais prie Smolensko. Formavo kariuomenę, dažnai už savo pinigus. Prasidėjęs karui su Chmelnickio kazokais, jo kariuomenė iš sukilusių kazokų išvadavo Turovą, Mozyrių, Bobruiską, o 1651 m. net užėmė Kijevą. Jau tas vienas faktas sulygina Jonušą su garsiausiais karvedžiais, bet sėkminga kario karjera baigėsi kaip tik Tvano metu.

1654 m. iš rytų Lietuvą užpuolė ir didelę jos dalį užėmė Maskvos caras Aleksejus Michailovičius. Minskas buvo sudegintas iki pamatų. Didelė Maskvos kariuomenė artinosi prie Vilniaus. O iš šiaurės šalį užpuolė švedai. Švedų karvedys Magnus de la Garde su didele kariuomene artinosi prie Lietuvos sienų. Karalius Jonas Kazimieras, netekęs vilties apsiginti, užsidarė Krokuvoje su maža kareivių saujele.

Kunigaikštis Jonušas Radvila, paskirtas LDK etmonu, teturėjo tik 5000 kareivių. Likusioji kariuome-

nė žuvo mūšiuose su maskviečiais prie Šklovo, Mogiliovo, Smolensko, Staro Bychovo. 1654 m. rugpjūčio 12 d. ties Šklovu Jonušas Radvila su 8000 karių pasitiko 80 000 rusų kariuomenę, kuriai vadovavo kunigaikštis Aleksejus Trubeckojus ir pralaužė prieš gretas. 1655 m. pavasarį kovojo su Ivano Zolotarenkos kazokais. Tačiau tolesnės kovos baigtį nulėmė didelė prieš jėgų persvara. Iš valdovo pastiprinimo sulaukti nepavyko, o kai pagalba atėjo, jau buvo per vėlu. 1655 m. rugpjūčio 8 d. Rusijos caro daliniai įžengė į Vilnių ir pirmą syk valstybės istorijoje priešas užėmė Lietuvos sostinę. Jonušui Radvilai iš rusų užimto Vilniaus pavyko išgelbėti valstybės išdą ir didįjį antspaūdą, t. y. juridinę ir finansinę valstybės galią. Lietuvos sostine kuriam laikui tapo Kėdainiai.

Trečias aspektas - valdžios ir net karūnos siekimas;

Karūnos siekimą dabar mes priskiriame prie nepriklausomybės siekio. Radvilų šeimoje tai buvo naujovė, nors kiti prie to priskiriami veiksmai buvo vos ne tradicija.

Kristinas Astikas (1363-1443) gynė LDK savarankiškumą nuo

Jonušo XI Radvilos sarkofagas Kėdainių bažnyčios mauzoliejuje

Lenkijos, rėmė Švitrigailos bendradarbiavimo su Vokiečių ordinu politiką. Nuo 1432 m. rėmė Lietuvos didįjį kunigaikštį Žygimantą Kęstutaitį, o nuo 1440 m. – Lietuvos didįjį kunigaikštį Kazimierą.

Radvila Astikaitis (1384-1477) 1440 m. parėmė Kazimierą Jogailaitį, jam tampant didžiuoju kunigaikščiu, o 1447 m. – padėjo tapti ir Lenkijos karaliumi. 1452 m. galimai ir pats Radvila Astikaitis pretendavo į Lietuvos didžiojo kunigaikščio sostą.

Mikalojus Radvila Rudasis, mirus Žygimantui Augustui, iki Stepono Batoro išrinkimo buvo faktiškasis Lietuvos valdytojas, o rinkimuose palaikė Ernesto Habsburgo kandidatūrą į Abiejų Tautų Respublikos karaliaus sostą. Kaip ir jo vaikai ir anūkai – Kristupas Radvila Perkūnas, Kristupas Radvila Jaunasis – buvo ATR protestantų vadu. Taigi Jonušas, ypač 1655 m. sąlygomis, nepadarė nieko keisto.

Ketvirtas ir paskutinis aspektas – Kėdainių sutartis.

Pasirašyta 1655 m. spalio 20 d. – Tvano metu – tarp Lietuvos didikų, vadovaujamų didžiojo etmono Jonušo Radvilos, ir Švedijos karaliaus vietininko grafo Magnuso Gabrielio de la Garde.

Jonušas priėmė švedų protekciją vadovaudamasis ne tik savo religiniais siekiais, bet ir daugelio kitų Lietuvos bajorų, net ir katalikų, patarimas. Jį tai padaryti kalbino Žemaitijos vyskupas Petras Parčevskis ir Vendeno (Cėsio) vaivada Mikalojus Korfas. Iš lietuvių pusės uniją pasirašė, be Jonušo Radvilos, Katalikų bažnyčios hierarchai, bajorai, iš viso 1134 didikai. Jeigu čia ir išdavystė – tai ne vien Radvilų.

Sutartis sudaryta tuo metu, kai visa LDK jau buvo užimta svetimos kariuomenės – Maskvos ir Švedijos – ir karaliaus valdžia beveik buvo žlugusi. Sutartimi nustatyta, kad Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė išsina iš unijos su Lenkija ir įeina į unijinius santykius su Švedija protektorato teisėmis. Už tai Švedija pasižada gražinti Lietuvai žemes,

prarastas karuose su Rusija, ir išsaugoti bajorijos teises ir laisves. Iš LDK teritorijos taip pat turėjo būti išskirtos dvi kunigaikštystės, valdomos Radvilų giminės atstovų.

Jonušas Radvila mirė praėjus vos dviem mėnesiams po sutarties pasirašymo.

Amžininkai Lenkijoje ir Lietuvoje sutartį laikė išdavyste. Bet argi čia ne tas atvejis, kada nugalėtojas vertina nugalėtąjį? Vėlesni sutarties vertinimai išsiskyrė. Tautinio atgimimo metu Lietuvoje ir Baltarusijoje kai kurie autoriai teigė, kad sutartis – tai buvo pastanga sukurti nuo Lenkijos nepriklausomą Lietuvos valstybę. Naujausi Lietuvos istorikų sutarties vertinimai atsižvelgia į tai, kad pagal sutartį Lietuva gauna kur kas prastesnį statusą unijoje su Švedija, nei tuo metu buvusioje unijoje su Lenkija.

Unijos aktas buvo pasirašytas Radvilų dvare Kėdainiuose. Pasirašymo procedūrą aptemdė kurioziškas nuotykis. Sakant sveikinimo kalbas ir keliant tostus, įlūžo antro aukšto perdangos ir svečiai nugarinėjo žemyn.

Žinoma, Senkevičiaus Lietuvos didiko vaizdas lietuviams nepatinka. Yra begalės kritikų balsų, pati Senkevičiaus Trilogijos sąvoka dažnai naudojama kaip melagingo, iškreipto vaizdo sinonimas. Bet... lietuviško vertimo nėra, lenkų kalbos mokėjimo arealas Lietuvoje mažėja ir vis dažniau toji kritika tampa lyg sovietmečio štampas: „Neskaičiau, bet smerkiu“. Istorinių romanų negalima skaityti kaip istorijos profesorių raštų. Juolab keistai atrodo meno kūrinio politinė kritika.

Darjuš Palevič

Antrą kartą ieškoma, kas sukurtų „Radviliadai“ skirtą filmą

Kultūros bei Švietimo ir mokslo ministerijos antrą kartą skelbia konkursą sukurti dokumentinį filmą ar serialą, skirtą Jono Radvano herojiniam epui „Radviliada“. Pirmą kartą konkursas skelbtas pernai, paraiškų laukta iki gruodžio 20 dienos, bet konkursas neįvyko dėl nepakankamos paraiškų kokybės,

joms trūko edukacinės vertės ir sisteminio požiūrio į „Radviliados“ veiksmą ir idėjų sklaidą visuomenėje. Pakoreguotos konkurso sąlygos: jis padalytas į dvi dalis - parengiamuosius ir gamybos darbus, kurių kiekvienai duodami vieneri metai. Konkurso sąlygose nurodyta, kad filmo kūrėjai turės aktualizuoti

vieną reikšmingiausių XVI amžiaus Lietuvos lotyniškosios literatūros veikalų. J. Radvanas herojinį epą „Radviliada“ sukūrė 1592 metais. Jis pasakoja apie Radvilos Rudojo gyvenimą ir žygius. Šis filmas didele dalimi bus finansuojamas valstybės lėšomis.

Parengta pagal inf. žiniasklaidoje

Psalmių vakaras

Gegužės 18 dienos pavakare grupė vilniečių reformatų susirinko susipažinti su chorvedės, kompozitorės Tamaros Blažienės naujai sueiliuotomis ir pritaikytomis Ženevos psalmino (Genevan Psalter) melodijoms psalmėmis. Po kovo 3 dienos, kada kun. Rimas Mikalauskas į parapijos namus buvo sukvieta pirmam išanginiam susitikimui, kad išjudintų didžiulį kalną – XXI a. evangelikų reformatų giesmyno leidybą, Tamara, daug neatidėliodama, ėmėsi darbo. Atsirinkusi jos širdžiai mieliausias Dovydo psalmes, pritaikė jas Ženevos psalmino melodijoms. Jau yra sueiliuota ir parašytos natos vienuolikai psalmių: 3, 8, 42, 47, 38, 86, 99, 118, 130, 134, 150.

Ženevos psalmyne, pirmą kartą atspausdintame XVI a. viduryje, yra 126 melodijos, pritaikytos giedoti 150 Biblijos psalmių ir 3 kitos Šventraščio giesmės. Muzika parašyta specialiai reformatams, melodijos yra reformatų – kalvinistų krikščionių paveldo dalis. Visos melodijos yra sukurtos 1539-1562 metais Ženevoje, Šveicarija, Jono Kalvino prašymu pritaikant prancūzų kalbą.

Jas kūrė to meto žymiausi prancūzų kompozitoriai, kai kurioms pritaikydami pasaulietinių dainų melodijas: daugiausia Luisas Buržua (Louis Bourgeois g.1510-1515, mirė 1559), taip pat

Gijom Franc (Guillaume Franc), Pjeras Davantės (Pierre Davantės g.1525, mirė 1561). Psalmes prancūziškai sueiliavo poetas Klementsas Maro (Clément Marot) bei, šiam 1544 m. mirus, žymus reformatorius, Kalvino bendražygis Teodoras Beza (Théodore de Bèze). Harmonizavo ir paruošė gaidas leidybai vienas žymiausių XVI a. prancūzų kompozitorių Klaudijus Gudimelis (Claude Goudimel, g.1514 ar 1520 m., mirė 1572 m.).

Nuo to laiko Ženevos psalmyne nebuvo nei pridėta, nei pakeista nė vienos psalmės melodija. Kai kurių melodijų atsirado po kelis variantus, dažniausiai įvairavo ritmika. Psalmės buvo perharmonizuotos daugelį kartų, priklausomai nuo laikmečio, skonio, mados arba dažnai naudojamos visai be harmonijos. Įvairiose šalyse tai pačios melodijos buvo parašyti skirtingi tekstai. Ir mūsų dabar naudojamame giesmyne ta pačia gaida yra giedamos net kelios giesmės, kai kurios sukurtos paties kunigo Adomo Šerno.

Maždaug iki XVIII amžiaus psalmės buvo giedamos per reformatų pamaldas Europos, Britanijos salų ir Amerikos bažnyčiose. Jos iki šiol skamba tradicinėse Kalvino pasekėjų bažnyčiose Kandoje ir Europoje.

Iki XX a. išleistuose Lietuvos reformatų giesmynuose psalmės

Tamara Blažienė

sudarė atskirą skyrių ir būdavo giedamos prieš pamokslą. Dabar psalmės dažniausiai skaitomos kaip Senojo Testamento skaitinys. Vilniaus liuteronų bažnyčioje pastaraisiais metais įvestas psalmių grigališkasis giedojimas pagal senovines grigališkųjų melodijų formules, vadinamuosius psalmių tonus (gaidas) – aštuonias dermes. Nuo VI–VII a. Bažnyčia pagal šiuos tonus giedoja Senojo Testamento psalmes, Zacharijo, Marijos ir kai kurias kitas giesmes.

Ruošiant Naująjį reformatų giesmyną (NRG – sutrumpintai), vėl nutarta psalmes spausdinti atskiru skyriumi prieš giesmes. Svarstant NRG leidybą Konsistorijos posėdyje, buvo apsispręsta apsiriboti 20-25 psalmėmis. Tamara Blažienė, sueiliavusi vienuolika Dovydo psalmių pagal Ženevos psalmino melodijas, padarė svarią įžangą giesmyno leidyboje.

Susirinkę paklausti Tamaros sutvarkytų psalmių, pirmiausia paklausėme jų įrašų internetinėje svetainėje www.genevanpsalter.com, po to bandėme giedoti. Ne visos psalmės lengvai mums pasidavė, kai kurias Tamarai teko po keletą kartų pakartoti, kad pajustumė jų grožį.

Šis susitikimas buvo pirmas, bet, tikimės – ne paskutinis, ir norinčių paklausti naujųjų psalmių bus daugiau, ir svarbiausia – jaunimo, kuriam ir teks giedoti iš šio – naujojo reformatų giesmyno.

Vilniaus parapijos naujieji nariai

Gegužės 27 d. – per Sekmines į Vilniaus ev. reformatų parapiją įsijungė – tapo tikraisiais nariais – Klimaševskių šeima: Lina, Zigmas ir Tadas.

Mes, senbuviai, kelerius metus stebėjome šią darnią šeimą, lankančią reformatų pamaldas vos ne kiekvieną sekmadienį, per šventes, ir spėliojome kiek ilgai jie užsibus pas mus. Nes nei kilmė – ne biržiečiai, nei šaknys – ne reformatai nuo XVI amžiaus, kaip save įvardijam, jų neįpareigojo pasirinkti reformatų konfesijos. Tad mes – vilniečiai reformatai – buvome maloniai nustebinti, kai sužinojome, kad ši šeima ruošiasi Konfirmacijai, gilinasi į mūsų konfesijos tikybos pagrindus, domisi Bažnyčios istorija, parapijos praeitimi. Dar labiau buvome nustebinti per Sekminių pamaldas, kai Zigmas ir Tadas

(tėvas ir sūnus) išdrįso po Konfirmacijos akto pademonstruoti savo neeilinius sugebėjimus. Repo stiliumi atliktas asmeninis Tikėjimo išpažinimas buvo ne tik nelauktas, neįprastas, bet ir be galo intymus atsakymas į parapijos klausimą: kodėl ši šeima pasirinko reformatų Bažnyčią.

Mama – Lina Klimaševskienė, baigusi choreografiją, dirba Vilniaus senamiesčio vidurinėje mokykloje, taip pat yra šokių studijos „Šokio žingsnis“ vadovė.

Tėvas Zigmas Klimaševskis – garso įrašų prodiuseris, įkūręs savo garso įrašų studiją „DoMinanta“ Tarandėje, kurioje įrašinėjama įvairių stilių muzika: pop, rock, jazz, hip-hop, acoustic, metal, alternati-ve, romance, classic, yra pritaikyta gyvo garso grupėms įrašinėti.

Studijoje prodiuserio asistentu

dirba sūnus Tadas.

Šalia studijos šeima ir gyvena.

Džiaugiamės, kad darni, energinga Klimaševskių šeima papildė mūsų Vilniaus ev. reformatų parapiją.

„V.r.ž.“ inf.

Senjorai – meno dirbinių „ligoninėje“

Vilniaus reformatų senjorai, pakviesti Radvilų rūmų Meno pažinimo centro programų koordinatorės Nidetos Jarockienės, gegužės 16 d. lankėsi Prano Gudyno restauravimo centre. Jo vadovės Jūratės Senvaitienės žodžiais – pabuvojome meno dirbinių ligoninėje, kur, kaip tikroje gydymo įstaigoje, iš pradžių atliekami visapusiški meno kūrinio būklės tyrimai, po to skelbiama diagnozė ir tik po išsamių diskusijų prasideda restauravimas – prikėlimas naujam gyvenimui.

Kaip tikri ligoniai, meno kūriniai yra peršviečiami rentgeno spinduliais, tiriami įvairiais cheminiais reagentais, plaunami, ypatingu būdu džiovinami ir tik po to patenka į tam tikro restauravimo skyriaus dirbtuves.

Mums buvo parodyta, kokios apvertktinos būsenos dirbiniai patenka į Restauravimo centrą ir kaip jie atrodo po kruopštaus, pasiaukojamo restauratorių darbo, kai jie vėl grįžta į bažnyčias, muziejus – sutvirtinti, palopyti, suadyti, bet – šiukštu, neprikuriant tų meno dirbinio vietų, kurios negrįžtamai

prarastos. Restauratorė Dalia Valujevičienė parodė, kaip jų skyriuje gobelenams yra įdedamas drobinis „pamušalas“, o ne kaip anksčiau Leningrade taikyta praktika – suklijuodavo siūlus miltų koše, kuri būdavo „labai skani“ įvairiems grybeliams, parazitams... Po kurio laiko kūrinių vėl reikėjo tvarkyti. Prie skylėto, sudulėjusio gobeleno kelios moterys – restauratorės praleidžia metus, kol kūrinys tampa tinkamas transportuoti, eksponuoti.

Panašiai elgiamasi ir su paveikslais: ištrupėjusios dažų vietos užtepamos ne aliejiniiais, o tik akvareliniais dažais, kuriuos lengvai galės nuimti ateities restauratoriai, kai kūrinių po 80-100 metų vėl teks atnaujinti. Kai lankėmės molbertinės tapybos restauravimo skyriuje, ant sienos kaip tik kabojo pradėtas tvarkyti didžiulis paveikslas iš Šiaulių Chaimo Frenkelio vilos, kuriame nutapytas Kelmės dvaro savininkas Gruževskis ir jo šeima, kaip mes nutarėme, besiruošiantys krikštynoms. Gruževskiai – mecenatai reformatai, tad dauguma to meto bajorų krikštijo vaikus namuose, o

ne griežtai bažnyčioje, kaip priimta katalikų. Su šio skyriaus darbu supažindinusi Žymantė Kasperavičienė papasakojo, kad šiuo metu restauratoriai pluša labai įtemptai, nes Valstybės dienos proga liepos 4 d. atidaromai parodai „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų ir didikų portretai iš Ukrainos muziejų“ turi restauruoti keliolika senų XVI-XVII a. paveikslų, paskolintų iš Ukrainos Lvovo ir kitų muziejų, kuriuos gavo apvertktinos būklės. Be prityrusių restauratorių, kurios šiam darbui yra atidavusios 20-30 metų, pakviesti praktikai studentai, baigę dailės ar chemijos studijas.

Tekstilės restauravimo skyriuje pamatėme, kaip buvo atstatytas kontušo juostos grožis. Kontušo juosta dar vadinama Slucko juosta – Abiejų Tautų Respublikoje XVII-XVIII amžiuje turtingi bajorai apjuosdavo žiponą ar kontušą. Pusė juostos būdavo audžiama vienos spalvos, kita pusė – kitos. Be to dar buvo geroji ir išvirkščioji pusės: taigi juostos nešiotojas galėdavo puoštis keturiomis spalvomis. Iš pradžių juostos buvo įvežamos iš užsienio,

išaustos persų audėjų. 1767 m. Slucke juostų audimo dirbtuves kunigaikščio Mykolo Kazimiero Radvilos rūpesčiu įkūrė iš Turkijos atvykęs armėnas Ovanesas Madžarancas (arba Jonas Madžarskis). Netrukus Slucko dirbtuvėse išaus-tos juostos tapo žinomos visoje Europoje ir imtos vadinti Slucko juostomis. XIX a. pr. išpopulia-rėjo frakai, surdutai. Bajorams jų nebereikėjo. Kontušo juostas ėmė naudoti katalikų dvasininkai apeigų rūbams puošti.

Iš mums parodytos Slucko juos-tos buvo pasiūtas katalikų liturginis rūbas – arnotas. Pas restauratorius patekusį sunykusį arnotą buvo nutarta restauruoti vėl kaip bajoro aprangos detalę – kontušo (Slucko) juostą.

Reformatų senjorai antri metai dalyvauja Lietuvos dailės muziejaus projekte suaugusiems „Atviras mu-ziejus“ ir turėjo galimybę aplankyti visas naujausias Dailės muziejaus atskirų rūmų parengtas parodas, į kurias šiaip neišsiruostume: „Nuo mini iki maxi. Septintojo dešim-tmečio mada“ iš Aleksandro Vasil-jevo kolekcijos ir taip pat iš jo ko-lekcijos – „Du mados šimtmečiai“, „Valdovų rūmų lobynas: Lietuvos ir Europos paveldo klodai“, Sankt Peterburgo imperatoriškojo porce-liano, Alfonso Motiejūno kūrybos paroda „Spalvų kelionės“, „Kryžiai yra dorybės ženklas, o Strėlė – per-galės... Sapiegos – valstybininkai, meno mecenatai ir kolekcininkai“ ir kt. Išmokome ar nors susipaži-nome, kaip yra veriami papuošalai, dekoruojami dirbiniai iš porceliano, piešiama ant šilko, liejama akva-relė, tapoma kreidelėmis, daromi estampai, ekslibriai, papuošėme namus karpiniais, sužinojome pa-prasčiausios batikos principus, net pamėginome pasidaryti... popierių atvirukams.

Rudenį Meno pažinimo centro programų koordinatorė Nideta žada, jei tik muziejus turės pinigų ir nenutrauks panašių programų vykdymo, vėl pakviesti reformatų senjores smagiai praleisti popietes draugiškame būryje, užmiršti rū-pesčius, ligas.

Visur suspėjanti Donata

Vilniaus reformatų parapijos narė, seniūnė Donata Indriūnaitė gegužės 11 dieną atšventė trijų ketvirčių amžiaus Jubiliejų kartu su tą pačią dieną gimusia dvyne seserimi Irena.

Donata ir Irena gyvena kartu, šventes švenčia drauge bendrų gi-minaičių būryje. Tik lėtesnė Irena rečiau lankosi mūsų bažnyčioje. O Donatos visur pilna: joks parapijos renginys, talka ar svarbesnis įvykis nepraeina be jos dalyvavimo.

Nuo pirmųjų Vilniaus reforma-tų parapijos atsikūrimo dienų, kar-tu su jau prieš dešimtmetį mirusia Mama, Donatą beveik kiekvieną sekmadienį buvo galima pamatyti pamaldose mūsų bažnyčioje Pyli-mo gatvėje, Vilniaus universiteto alumnate, Bonifratų bažnytėlėje, Naujojo Testamento baptistų mal-dos namuose, Vilniaus liuteronų bažnyčioje... Kur kėlėsi melstis Vilniaus reformatų pagrindinė parapija – ten ir Donata, nes ji – nepamainoma Antakalnio ir jam artimų Vilniaus vietovių seniūnijos seniūnė.

Donata daug kartų buvo renka-ma parapijos vyresniųjų valdybos nare, parapijos pirmininkės pava-duotoja.

Be jokių pareigybių ji visada pasiruošusi pavaduoti visus ir vi-sada: nupirkti gėlių, nueiti pasvei-kinti, aplankyti sergantį, negalinti lankyti pamaldų parapijietį, jam pagelbėti. Jei reikia jos darbo rankų – nuo pirmų parapijos gy-venimo dienų organizavo talkas, valė, tvarkė parapijos namus, bažnyčios patalpas, priiminėjo, rūšiavo labdarų siuntas, visur sus-pėdama, niekada neatsakydama padėti. Nesiskųsdama, nedejuoda-ma, nors viena augino sūnų, dirbo keliuose darbuose.

Gyvenimas jos nelepino.

Gimusi Elžbietos Dubraitės iš Kašeliškių kaimo ir raštingo ūkininko Povilo Indriūnų šeimoje Melaišių kaime, Papilio vlsč., Biržų apskr., anksti neteko tėvo, nužu-dyto pokario sumaištyje. Motina

likusi su mažais vaikais: dvynėmis dukrelėmis Donata ir Irena bei sūneliu Viliuku išsikėlė į Biržus.

Šeima sunkiai vertėsi.

Baigusios vidurinę mokyklą Biržuose 1956 metais, seserys dvynės išvažiavo mokytis į Šiau-lius. Tik pasuko skirtingais keliais: Irena mokėsi medicinos moky-kloje, ją baigusi gavo paskyrimą į Vilnių. Buvo gera darbuotoja, išėjo į pensiją turėdama 50 metų darbo stažą.

Donata atvažiavusi į Šiaulius, įstojo į Kauno politechnikos insti-tuto Šiaulių vakarinį skyrių mokytis mašinų gamybos technologijos ir kartu dirbo. Institutą baigė 1969 metais ir atsikėlė dirbti ir gyventi į Vilnių pas Motiną ir seserį.

Dirbo įvairiose pramonės įmo-nėse pagal specialybę.

Išėjusi į pensiją jau nepriklau-somos Lietuvos laikais, dar dirbo Kraujo perpylimo centre, Antakal-nio poliklinikoje ir kitur.

Ir visur suspėja, visus darbus sąžiningai, stropiai atlikdama, visų giriama.

Sveikindami Jubiliejaus progą, linkime Donatai ir toliau likti tokiai energingai, greitai, visur suspėjan-čiai ir džiaugtis esamu gyvenimu.

„Vilniaus reformatų žinių“
leidėjos

Tauragės M.Mažvydo bažnyčios 170 metų jubiliejaus Giesmių šventė

Lietuvos evangelišku bažnyčių chorai kas metai susirenka į metinę giedojimo šventę. Šiais metais šiam chorų susibūrimui buvo pasirinkta Tauragė, kurios liuteronų bažnyčia birželio 2 d. minėjo 170 metų jubiliejų.

Šventė sutapo su Vakarų krikščioniškų bažnyčių liturgijoje švenčiamos Trejybės šventės išvakarėmis. Taip pat šventėje buvo paminėti iškilūs kunigai – šios bažnyčios ganytojai: kunigas Augustas Vymeris (1869-1942) ir vyskupai Jonas Viktoras Kalvanas snj. (1914-1995) bei Jonas Viktoras Kalvanas jnj.(1948-2003).

Evangelišku Giesmių švenčių tradicija prasidėjo 1935 metais į Biržų reformatų bažnyčią susirinkus aplinkinių vietovių – Papilio,

Nemunėlio Radviliškio ir Biržų – parapijų chorams giedoti posinodinėse pamaldose. Po trejų metų Šventė persikėlė į Tauragę, 1938 metais chorams atvykus į liuteronų bažnyčios bokšto pašventinimą. Po karo pirmajai Giesmių šventei vėl buvo sukvietę tauragiškiai tik 1988 metais, prasidėjus „atšilimui“. Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo nuo 1994 metų evangeliškos muzikos propaguotojai beveik kasmet pirmąjį vasaros šeštadienį susirenka vis kitoje šalies liuteronų ar reformatų baž-

nyčioje giesme pašlovinti Viešpatį.

Tai tapo lyg chorų metinės veiklos patikrinimo atskaitos taškas. Chorai šiai šventei atsakingai ruošiasi, derina savo koncertų, išvykų grafiką.

Lietuvos evangeliškos bažnytinės muzikos sandrauga (LEBMS), organizuojanti Giesmių šventes, jau keletą metų ieško naujų šventės formų. Šių metų šventei, kaip ir pernykštei, buvo pasirinkta pamaldų liturgijos forma. Chorai negiedojo atskirai, o tik liturgijai pritaikytus intarpus, todėl negalėjo pademonstruoti savo geriausių per metus paruoštų kūrinių. Be to, jungėsi po kelis, pvz.: Vilniaus reformatų choras „Giesmė“ ir „Pagirių dainoriai“ (dirigavo Janina Pamarnackienė), Šilutės, Pagėgių, Ž.Naumiesčio liuteronų bažnyčių jungtinis choras (dirigavo Valteris Matulis), Klaipėdos liuteronų bažnyčios ir vokiečių bendrijos choras (dirigavo Bronislovas Skirsgilas). Tad spręsti apie chorų padarytą pažangą (arba – ne) sunkoka... Šviežumo šventės atmosferai suteikė Romos katalikų Tauragės parapijos jaunimo choras, pagiedojęs protestantiško jaunimo stovyklautojų pamėgtas

Viešpaties šlovinimo giesmes: „Aleliuja, aleliuja, aleliuja“, „Dieve, Tu mano skydas“ bei Tauragės kultūros centro jaunimo vokalinis ansamblis „Jaunystė“: „Ateinu aš pas Tave“, „Himnas Meilei“ ir kt.

Maloniai nustebino Kauno liuteronų Šv. Trejybės bažnyčios Ievos ir Martyno Paliokų duetas šiais metais išaugęs į brandų ansamblį ir pagie dojęs gan sudėtingus kūrinius.

Kaip visada Giesmių švenčių pamaldas puošė jungtinis Šilutės ir Plikių-Dovilų liuteronų bažnyčių pučiamųjų instrumentų orkestras, vadovaujamas kun. Liudviko Fe tingio.

Giesmių šventės pamaldų litur gijoje primą kartą (bent man) teko išgirsti giedant Tikėjimo išpažini mą (CREDO), pritaikytą žinomos giesmės melodijai. Martyno Liu terio „Tėve mūsų“ iš M. Mažvydo giesmyno „Giesmės krikščioniš kos“ taip pat buvo sugiedotas visų bažnyčioje susirinkusiųjų.

Šioje Giesmių šventėje taip pat skambėjo jungtinio choro atlieka mos: Č.Sasnausko „Apsaugok, Aukš čiausis“ (dir. Janina Pamarnackienė), „Dievo valios keliai paslaptingi“ iš Škotiško psalmyno (dir. LEBMS pir mininkė Laura Matuzaitė Kairienė), J.Barnard „Kristaus triumfas“ (dir. Bronislovas Skirngilas).

Pamaldų liturgijai vadovavo Lie tuvos liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis, pasakęs itaigų Šventos Trejybės šventei skirtą pamokslą. Vargonavo vilnietė vargonininkė Renata Moraitė. Pamaldas užbaigė jungtinis mišrus choras, kuriam at liepė visi dalyvaujantys pamaldose, iškilmingai pagiedodami visose Giesmių šventėse darniai skambantį L. van Bethoveno himną „Padangės giria“, G. Schwarce airių „Palaimos palinkėjimą“ bei tradicinę evange likų meilės bei bendrystės su čia esančiais ir jau išėjusiais į Viešpaties prieglobstį tikėjimo broliais giesmę „Taigi imk mano ranką...“, skambė jusią šioje bažnyčioje ir 1938 metų Giesmių šventėje.

Iki kito susitikimo, mieli protes tantiškos giesmės mylėtojai!

D.Drevėnaitė

Perspausdinta iš www.choras.lt

RENATA ŠERNAITĖ

1937 06 02 – 2007 09 05

Kurie sėja su ašaromis, tie pjauna su džiaugsmu (Ps 126,5).

Trejybės šventės išvakarėse suėjo 75 metai, kai gimė mūsų parapijietė, „Vilniaus reformatų žinių“ bendradarbė, mieloji Renata Šernaitė.

Deja, jau beveik penkeri metai, kai Ji ne su mumis. Viešpats pasi šaukė Ją 2007 metais, kai Lietuvos reformatai ruošėsi švesti 450 metų Jubiliejų nuo pirmojo Sinodo sušaukimo Vilniuje, Mikalojaus Radvilos Juodojo dvare.

Renata buvo gimusi Kaune darnioje, laimingoje Stefanijos ir Jokūbo Šernų šeimoje, kurioje jau augo brolis Tadas (mūsų gen. superint. Tomo Šerno tėvas).

Renatą namuose pakrikštijo kun. Adomas Šernas, bet krikšto vieta dokumentuose įrašyta – Seiri jų bažnyčia, nes tėvo dėdei kunigui A. Šernui tuomet buvo priskirta ir ta parapija. 1940 metais atgavus Vilnių, Jokūbas Šernas kaip tei sininkas su šeima buvo perkeltas dirbti į sostinę.

Karo metais šeima gyveno Vilniuje, po to traukėsi su frontu jūros link, bet pasiliko Lietuvoje. Tėvas – vokiečių numatytas išvežti į Štuthofą (už jį ten pateko bro lis Jonas, Balio Sruogos „Dievų miške“ aprašytas „bambizas nuo Biržų), sovietų valdžiai irgi netiko, tad pokaryje gyveno atskirai nuo šeimos, slapstėsi.

Iškart po karo Renata pradėjo lankyti Užupio pradinę mokyklą, vėliau Šernai grįžo į Kauną, kur Renata 1955 m. baigė Kauno II-ąją mergaičių gimnaziją, dab. Mairo nio.

Istojo mokyti į Vilniaus pedago ginio instituto fizikos-matematikos fakultetą. Toks pasirinkimas daug ką iš giminių, draugių nustebino, nes Renata buvo meniškos natūros žmogus, gerai skambino pianinu, jautė spalvas.

Baigusi institutą, mokytojavo Kaune, o 1965 m. persikėlė į Vil nių, įsidarbino Radijo komponentų

gamyklos laboratorijoje. Paskutinė darbovietė – Valstybinė filharmo nija, išlydėjusi Ją į pensiją.

Atsikūrus Vilniaus reformatų parapijai, Šernų šeima: Renata, sesuo Birutė, mama Stefanija džiaugsmingai įsijungė į bendruo menės gyvenimą.

Šernų-Barauskų namai tapo „parapijos namais“, juose rasdavo nakvynę vokiškai-lenkiškai kalban tys svečiai, atvykstantys kunigai.

Pradėjus leisti „Vilniaus refor matų žinias“, Renata atliko visą „juodą“ darbą: buvo korektore, laikraščio brošiūruotoja ir pirmąja skaitytoja... Visada patardavo, iš kapstydamo iš savo archyvo įdomių nuotraukų, istorinių duomenų.

Mirė Renata 2007 metų rugsėjo 5 dieną.

Renatos amžinojo poilsio vie ta – Jos jaunystės mieste Kaune, Petrašiūnų kapinėse, šalia Tėčio ir dešimčia dienų vėliau mirusios Mamos.

Su skaidriū liūdesiu prisimin dami anksti mus palikusią draugę, bendradarbę Renatą, tikime, kad Viešpats Jai priruošė vietą savo Buveinėje ir Ji ilsisi po žemiškų vargų Jo prieglobstyje...

„Vilniaus reformatų žinių“
leidėjai

Jono Jasiukėno vaikaitės Katrinos knygelė

Prieš metus Lietuvos leidykla Forumas „Kultūros eksperimentai“ išleido mūsų parapijiečių Jono ir Marijos Jasiukėnų vaikaitės, gyvenančios su tėvais Detmolde, Vokietijoje, parašyta knygelė „Triušiuukas Lu“ ir „Kur dingo Petris?“. Knygelė atspausdinta lietuvių ir vokiečių kalbomis, kai kurias iliustracijas piešė pati Katrina.

Kai Lietuvoje 2011 metų spalį viešėjo Katarinos mama Rasa, po pamaldų pristatė šią knygelę. Ji išsamiai papasakojo, kaip kilo sumanymas išversti į lietuvių kalbą ir atspausdinti, kad su ja galėtų susipažinti Lietuvos vaikai ir net, gal būt, naudoti mokantis vokiečių kalbą.

Lietuvos rytas gegužės 10 d. savo internetiniame portale Lrytas.lt, skyrelyje Emigrantai, pavadiniamu „Trylikametės lietuvės knyga apie triušiuokus sužavėjo vokiečius“ išspausdino plačią informaciją, išverstą iš vokiečių laikraščio „Lippische Landes-Zeitung“ apie Katrinos Oesterwinter knygelę:

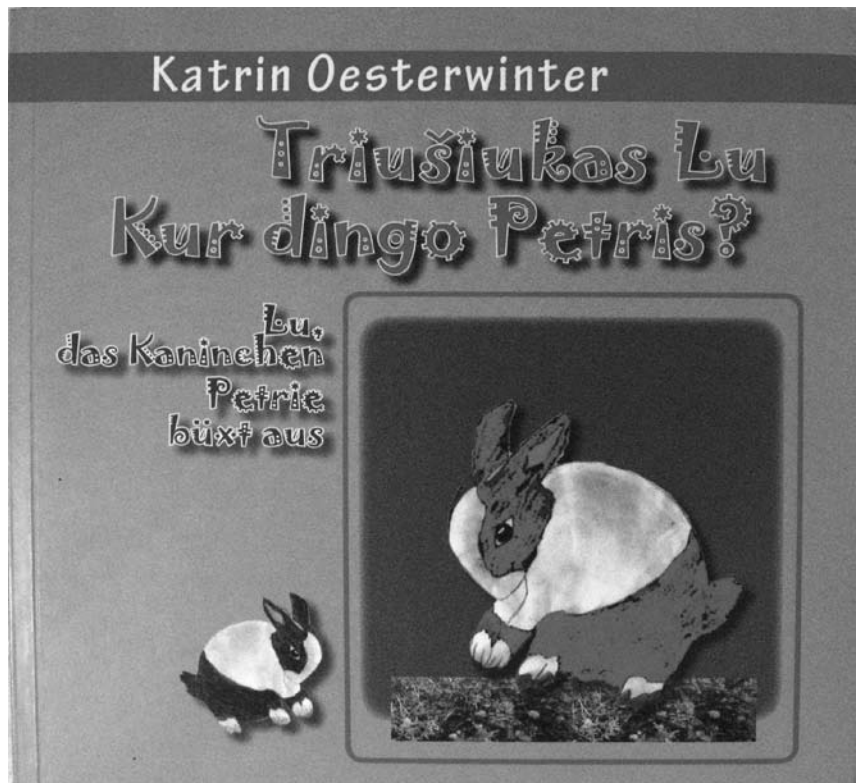
Trylikametė lietuvės dukra Katrina Oesterwinter, gyvenanti Vokietijoje, išleido savo pirmąją knygą. Knyga, atspausdinta lietuvių ir vokiečių kalbomis, išėjo Lietuvos leidykloje. Anja Jurges vietos laikraštyje „Lippische Landes-Zeitung“ rašo, jog dar prieš pasirodymą, knyga jau buvo panaudota mokyklinių užsiėmimų metu.

„Triušiuukas Lu“ ir „Kur dingo Petris?“ taip vadinasi du apsakymai lietuvių-vokiečių kalbomis išleistoje knygoje, kur jaunoji autorė pasakoja apie ilgausių gyvenimą ir nuotykius, perteikiamus jų pačių akimis.

Lietuvoje užaugusi Katrinos mama, Rasa Oesterwinter, visomet išversdavo Katrinos tekstus seneliams. Jais susidomėjo leidėja Bernadeta Markevičienė. Dailininkė Daiva Juodkienė, mamos draugė, nupiešė iliustracijas.

Mokytojai, Rasos Oesterwinter buvę kolegos, panaudojo Katrinos knygelę pamokų metu, perskaitydami apsakymus savo mokiniams. Moksleiviai parašė autorei daug gražių laiškų.

„Skaitydama juos labai džiau-

giausi“, – sako Katrina, nes prieš tai knygos pasirodymas jai neatrodė kažkas ypatingo, kadangi ją daugiausiai įsigydavo draugai ar giminės. Be to, ir jos klasėje, Grabbe gimnazijoje rašymas lyg ir yra savaime suprantamas dalykas.

„Dar būdama dvejų metų Katrina jau ėmė domėtis raidėmis. Labai anksti pasireiškė jos gebėjimas lengvai įsiminti daugiaeilius dainų tekstus“, – pastebi jos tėvai.

Geriausia prielaida „nepaprastai turtingam žodynui, kalbos pojūčiui, įtaigiam ir vaizdingam rašymui“, kaip vėliau jaunąją Remighauseno autorę gyrė Ekenroto fondas, pakvietęs ją aštuonioms savaitgaliams į rašymo kursus Ekenrote, po dalyvavimo rašinių konkurse „Grüner Lorbeer“ (Žalioji lauro šakelė).

Katrina dalyvavo įvairiuose konkursuose. Praėjusiais metais ji buvo pakviesta ir į tarptautinę jau-

nujų literatų stovyklą Austrijoje.

Kornelija Funke yra viena mėgstamiausių Katrinos rašytojų. Vis dažniau Katrina skaito detektyvinius apsakymus ar mangas – komiksus, nes ji taip pat „mielai ir piešia“. Kompiuterinių žaidimų personažai ar fantastinių filmų herojai įkvepia ją naujiems apsakymams.

Apie triušiuokų Lu ir Petrio nuotykius parašyta ir trečioji dalis. Trūksta tik iliustracijų.

Šiuo metu Katrina savo ateitį sieja su kitokia nei rašytojos profesija. Ji norėtų tapti filmų įgarsintoja.

„V.r.ž.“inf.

Hugenotų kryžius XVI a.

Prancūzijos liuteronai ir reformatai susijungs į vieną Bažnyčią

2013 metų vasarą Prancūzijos evangelikų liuteronų Bažnyčia ir Prancūzijos reformatų Bažnyčia susijungs į suvienytą protestantų Bažnyčią.

Ši iniciatyva, prasidėjusi 2001 metais, palengva įgijo vis konkretesnį pavidalą: nuo pasidalijimo mintimis iki naujų struktūrų sukūrimo bei suvienodintų statutų priėmimo. Praėjusį savaitgalį abiejų Bažnyčių sinoduose projektas sukurti vieną Bažnyčią buvo dar kartą tvirtai paremtas. Nacionalinės struktūros bus bendros, tačiau parapijų lygiu konfesinis skirtingumas išliks.

Visas protestantų pasaulis ruošiasi dideliame jubiliejui – Reformacijos 500 metų sukakčiai 2017-aisiais metais. Daug protestantų ganytojų išreiškė troškimą, kad ši sukaktis būtų daugiau už paprastą istorijos priminimą, tačiau taptų gyvybingu impulsu jų bendruomenių gyvenimui. Su tokia pačia intencija siekiama ir Prancūzijos liuteronų bei reformatų vienybės: pastaroji buvo aiškiai išreikšta Kristaus valia, kuri tiesiogiai susijusi su Evangelijos skelbimu ir liudijimu.

Pažymėtas ir kitas akcentas: ilgą laiką protestantai, konfesinė mažuma Prancūzijoje, save apibrėžė kaip atsvarą ar alternatyvą daugumos – katalikų atžvilgiu. Tačiau šiandieninio sekuliarizmo kontekste, kuriame visos Bažnyčios tapo mažuma, reikia visai kitokio krikščioniško liudijimo.

Perspausdinta iš www.bernardinai.lt

INFORMACIJA

Gegužės 5 d. į Panevėžį, į vaikų solistų, vokalinių ansamblių ir chorų šventę – „Giesmių giesmele“ buvo sukvietai Lietuvos Evangeliškos Bažnytinės Muzikos Sandauga (LEMS). Svetingai šventę priėmusioje Panevėžio liuteronų bažnyčioje skambėjo dvylikos liuteronų parapijų vaikų ir jaunimo balsai bei pučiamieji instrumentai. Gaila, bet nedalyvavo nė vienas reformatų kolektyvas, nors šventė vyko šalia Biržų krašto.

Gegužės 18 d. LRT „Labo ryto“ laidoje Biržų Selos muziejaus darbuotojos Snieguolė Kubiliūtė ir Lina Kuncytė puikiai pristatė muziejaus parengtą jubiliejinių Radvilų metų programą – Naktis muziejuje šeštadienį, gegužės 19 d. „Nakties“ tema – pagerbti didžiųjų LDK etmonų, kunigaikščių Radvilų, suformavusių ir valdžiusių Biržų kunigaikštystę, atminimą, pakartojant jaunojo Jonušo Radvilos žygį iš jo tėviškės – Papilio dvarelio (vadinamo Zomkeliu) į Biržus senuoju vieškeliu su sustojimais Ageniškyje, Buginiuose, Parovėjoje.

Gegužės 19 d. Vilniuje, Biržuose ir kituose miestuose šurmuliavo Gatvės muzikos diena. LERJD „Radvila“ Pilies g. traukė daineles, giesmeles.

Birželio 1-2 d. Rukloje, Jonavos rajone, vyko dvyliktasis Lietuvos kariuomenės žygis „Radvilų keliais“, šiais metais skirtas Boguslavui I Radvilai atminti. Jį surengė Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomasis pulkas.

Žygio trasų maršrutai vingiavo vaizdingomis Gaižiūnų poligono vietomis. Žygis – tai galimybė išbandyti save, aktyviai praleisti laisvalaikį, susirasti naujų draugų bei iš arčiau pažinti karišką gyvenimą, – sakė žygį organizavę kariai.

Birželio 2 d. Lietuvos evangelikų bažnyčių chorai buvo susirinkę Giesmių šventei Tauragėje, kurios liuteronų bažnyčia minėjo 170 metų jubiliejų. Reformatų chorams atstovavo Vilniaus ev. reformatų choras „Giesmė“, vadovaujamas Janinos Pamarnackienės.

Liepos 14 d. numatomas naujos Palangos liuteronų bažnyčios pašventinimas. Bažnyčia kurorte buvo pradėta statyti 2005 metų vasarą. 2007 metais virš bažnyčios iškilo bokšto antstatas su kryžiumi ir varpais (460 kg, 620 kg, 1080 kg). Palangos evangelikų liuteronų parapijai visus tris varpus padovanojo Gevelsbergo (Vokietija) parapijos žmonės. Iš Vokietijos atgabenti ir bažnyčios suolai, sumontuoti Gevelsbergo bažnyčios padovanojami vargonai. Bažnyčios aukštis – 25 metrai nuo žemės iki bokšto kryžiaus.

Liepos 16-30 d., kaip ir kasmet, vyks ekumeninė bažnytinės muzikos savaitė Gosau, Austrija. LEBM Sandraugai atstovaus Janina Pamarnackienė (Vilniaus ev. reformatų choro „Giesmė“ vadovė) ir Martynas Čiuprinskas (Vilniaus reformatų ir liuteronų chorų giesmininkas) bei Asta Saldukienė (Vilniaus liuteronų choro vadovė) ir Daiva Galinaitienė (Muzikos sandraugos administratorė).

Rugpjūčio 5-12 d. Klaipėdoje vyksiantis giedojimo seminaras, skirtas GOSPEL muzikai. Jam vadovaus Šiaurės Elbės Bažnyčios Vokietijoje populiariosios muzikos direktorius Hartmut Neumann. LEBMS kviečia visus, norinčius pasitobulinti Gospel muzikos srityje.

Į rugpjūčio 24-26 d. vyksiantį tarptautinį chorų festivalį „Trigarsis“ Šiaurės Vokietijoje LEBMS delegavo du chorai: Vilniaus liuteronų bei reformatų chorą „Giesmė“ ir rūpinasi jų kelionės išlaidomis.

Sveikiname

Sveikiname „Vilniaus reformatų žinių“
bendradarbę, žurnalistę
GRAŽINĄ DAGYTE,
gegužės 4 d. atšventusių apvalų Jubiliejų, linkime
aštrios akies, tikslios minties ir nepavargstančios
rankos, aprašant Biržų ir visos Lietuvos
reformatų naujienas!

„Vilniaus reformatų žinių“ leidėjos

Sveikiname

Sveikiname Vilniaus parapijietes dvynes
DONATĄ IR IRENĄ BEKENIENĘ INDRIŪNAITES,
gegužės 11 d. atšventusias 75 metų Jubiliejų.
Linkime Jubiliatėms sveikatos, energijos ir Dievo palaimos jų
gyvenime!

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

Sveikiname

MARYTĘ JASIUKĖNIENĘ KRISIUKĖNAITE,
birželio 5 d. atšventusių 80 metų Jubiliejų.
Te Viešpats saugo ir globoja Tave!

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

*Lietuvos reformatų Bažnyčios
vadovybė:*

**Gen. superintendentas
kun. Tomas Šernas**
gyv. Vilniuje, mob. 8 687 56 846

**Lietuvos ev. reformatų
Konsistorijos prezidentas
krt. dr. Mykolas Mikalajūnas**
mob. 8 686 24 562
Interneto svetainės adresas
www.ref.lt

————— —————
Lietuvos reformatų dvasininkai:

**Vicesuperintendentas
kun. Rimas Mikalauskas**
gyv. Biržuose, mob. 8 686 66 383,

kun. Raimondas Stankevičius
gyv. Vilniuje, mob. 8 655 43 678

kun. Sigita Švambarienė
gyv. Biržuose, mob. 8 681 66 661

kun. Tomas Sakas
gyv. Klaipėdoje, mob. 8 656 45 016

kun. dr. Kęstutis Daugirdas
gyv. Vokietijoje

diak. Gitana Gasiūnaitė
gyv. Prahoje
el. p. saules_miestas@yahoo.com

lektorius Neilas Čijunskas,
gyv. Klaipėdoje, tel. 8 612 58 731

————— —————
Parapijos vadovybės telefonai:

**Seniūnų tarybos pirmininkė
Vida Cupreva** 236 3224 d.,
mob. 8 673 04 537,
pavadootoja Danguolė Jursienė
219 1109 d., 241 6981 n.,
mob. 8 612 20 402

**Seniūnės:
Dalija Gudliauskienė**
242 9118, mob. 8 685 74 951,

Donata Indriūnaitė
234 2824, mob. 8 673 84 929

Olga Tamulėnaitė
277 0314, mob. 8 626 50 879

Laiškus redakcijai galite rašyti:
Gerosios Vilties 1A, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

**Parengė Dalija Gudliauskienė,
Korektorė Dalia Pronskietytė**

Leidėjas:
Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taisyti ir trumpina
savo nuožiūra

**Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.**

